

Nordkronan

Riksförbundet Nordrikes tidning

MARS ÅR 2000

Om Nordkronan

Nordkronan är Riksföreningen Nordrikes tidning. Föreningen är en ideell, politiskt och religiöst obunden, historisk förening. Den är sammansatt av fristående lokal-föreningar som sysslar med att återskapa den period som i dagligt tal kallas medeltiden.

Nordkronan gör inga anspråk på att återge Riksföreningen Nordrikes officiella ståndpunkter utom där så särskilt anges. Allt material i Nordkronan får fritt återges i andra publikationer om källan och författaren anges. En prenumeration (50:- för 3 nr, 90:- för 6 nr och 130:- för 12 nr) betalas till postgirokonto 34 42 82-9, betalningsmottagare Medeltidsföreningen Nordrike. Skriv prenumeration Nordkronan, namn och adress. Prenumeration är fristående från medlemskap i Riksföreningen. Bidrag till tidningen mottages tacksamt!

.....

I detta nummer

Nordrikes Konung och Drottning samt deras ämbetsmän	sidan 3
Nordrikes lagsagor och häraden	sidan 4
Från Eder riksdrots	sidan 5
Från Skattmästaren	sidan 5
Från Eder Krönikör	sidan 6
Arinholms Ragnhildskollegium	sidan 6
Vidare utveckling i affären Gesualdo-Wiide	sidan 7
Den medeltida riddarromanen, del 4	sidan 8
Nordrikes kalendarium	sidan 12

Nordrikes utvalda konung & drottning

Bernard Sanscheval och Blanka Agesdotter Tulle

Jonas och Åsa Rembratt

Tessinsväg 10 B

717 58 Malmö

Telefon: 040-98 41 48

e-post: rembratt@telia.com

Nordrikes ämbetsmän

Riksdrott

Gwendolyn de Morney

Maria Jacobson-Borgstedt

Södra Mörkaskog

360 42 Braås

Telefon: 0474-310 50

E-post: gwen66@hem2.passagen.se

Skattmästare

Hedvig Persdotter Uggla

Lena Elfving

Gustaf Adolfsgatan 4

582 20 Linköping

Telefon: 013-12 34 99

e-post: lenaelfving@hotmail.com

Kronikör

Jehane Arbonne

Sara Lundström

Granitvägen 8 B

752 43 Uppsala

Telefon: 018- 51 01 45

E-post: jehane@swipnet.se

Syssöman

Eir Rolandsdottir

Bente Karlsson

Okegatan 9

392 45 Kalmar

0480-14232

e-post: bente_eir@hotmail.com

Tillförordnad päkmästare

Elise du Lac

Johanna Kindberg

Nissamålen

561 32 Huskvarna

Telefon: 036-13 90 10, mobil

0709-53 36 35

e-post: johannakindberg@yahoo.fr

Riksmarsk

Roland von Adlercreutz

Thomas Svensson

Prästgårdsleden 14 B

595 42 Mjölby

Telefon: 0142-152 49

nilsabraham10@hotmail.com

Ärmskyttekapten

Lage Göstasson Vildsvin

Patric Andersson

Nedred

240 14 Veberöd

Telefon: 046-857 16

Ärmdorstsyttekapten

Korp

Linda Engstrand

Johannesbäcksgatan 62 C

754 33 Uppsala

Telefon: 018-25 79 72

e-post:

Rikskansler

Else Persdotter

Katarina Wiberg

Tegelbruksvägen 25-27 1tr

126 34 Hägersten

Telefon: 08-18 50 28

e-post: katarina.wiberg

@stockholm.mail.telia.com

Kunglig ceremonimästarinna

Elaine Compton of Wyngates

Caroline Fritzon

Nordrikes lagsagor och häraden

*Agaria (Österåker)

Ordförande:

Will Rådig

Rickard Bergelius

Blommersbergsv. 198,2 tr

126 52 Hägersten

Telefon: 08-645 14 50

e-post:

rickard.bergelius@salcom.se

Ärinhölm (Kalmar)

Lagman: Birthe

Elin Kinning

Bjelkegatan 11

392 30 Kalmar

Telefon: 0480-876 04

e-post:

birthe_elin@hotmail.com

Åtvidha (Åtvidaberg med omnejd)

Lagman: Bänkt Ullsten i

Bobbatorp

Sebastian Karlsson

Vimarkagatan 6 B

582 52 Linköping

Telefon: 013-14 13 24

e-post:

vanskapt@hotmail.com

Lunga (Linköping med omnejd)

Borgmästare: Boris

Björn Dahlberg

Luftvärnsgatan 18

587 34 Linköping

Telefon: 013-13 55 11

Nyöse (Göteborg)

Lagman: Britt-Marie Karl-
strand

Sommarvädersgatan 10, 5 tr

418 33 Göteborg

Telefon: 031-54 94 46,

0739-88 08 18

Reidytöland (Karlskrona- Karlshamn)

Lagman: Disa Rasmusdotter

Lotta Rantil

Hellidens folkhögskola

522 94 Tidaholm

Telefon: 0502- 104 04

Telefon helg: 0455- 189 77

Riddersholm (Stockholm)

Lagman:

Bengt Malmholt

Granskogsvägen 26

165 75 Hässelby

Telefon: 08- 89 49 16

Stochum (Stockholm)

Borgmästare: Åsa Magnus-
dotter

Åsa Thurén

Flogstavägen 25 B/231

752 73 Uppsala

Telefon: 018-46 14 15

Teleborg (Växjö)

Slottsherre: Styrbjörn

Wollmarsson Höö

Stefan Hörberg

Kullavägen 7

352 33 Växjö

Telefon: 0470-367 94

E-post: styrbiorn@home.se

Torsheim (Skåne)

Gälkare: Jonah

Grandbuveur

Jonas Mårtensson

Hantverkaregatan 20

211 55 Malmö

Telefon: 040-611 08 73

e-post:

granbuveur@hotmail.com

Upptuna (Uppsala)

Lagman: Blanka Björnsdottir

Måne

Frida Jonasson

Rättarvägen 5

143 40 Gustavsberg

Telefon: 08-570 105 10

e-post:

frida.jonasson@telia.com

Viken (Uddevalla med omnejd)

Lagman: Helge Thor-
stensson

Kent Voldstedlund

Älvsborgsgatan 8 B

414 52 Göteborg

031-12 75 03

E-post:

kent.voldstedlund@swipnet.se

* Agaria är förening med
intresse av Nordrikes eve-
nemang.

FRÅN EDER RIKSDROTS

Tiden går fort och snödropparna har redan slagit ut i min trädgård. Riksdagen närmar sig med stormsteg och jag vill påminna om att motioner skall vara mig tillhanda senast 17 mars och att nästa utskick kommer till er senast den 31 mars.

Jag har svårt att förstå att det redan har gått två år som ordförande i föreningen. Visst har det varit lite klurigt bland men på det hela taget har det varit två roliga år. Jag har träffat mycket trevliga människor som jag aldrig annars skulle ha lärt känna genom mitt ämbete. Vill passa på att tacka styrelsen (både den nuvarande och den gamla) för gott arbete. Jag hoppas att vår nästa ordförande kommer att få lika mycket stöd och stöttning som ni alla har givit mig. Hoppas att vi ses på riksdagen!!

Eder Riksdrots

Fra Gwendolyn

.....

FRÅN SKATTMÄSTAREN

Kära Nordrike!

Våren nalkas. Lokalföreningarna vaknar. Kanske har ni fått nya medlemmar? I vilket fall hoppas jag, Nordrikes skattmästare, att ni, både gamla och nya, betalar in er medlemsavgift. Av denna summa, går nämligen 40 kr per medlem till Nordrike och ni blir medlemmar även här.

Jag vill rikta mig till Nordrikes alla lokalkassörer och ordförande, se till att betala in medlemsavgifterna snarast, det är enklast för alla parter. Om ni vet att just er kassör inte prenumererar på Nordkronan, ge henne eller honom en vänlig påminnelse om inbetalningen! Tanken är, enligt stadgarna, att **"medlemsavgift skall betalas innan 1:e april det år de avser och för nya medlemmar under året skall betalning ske kvartalsvis, innan den sista dagen i varje kvartal."**

Så kassör, betala alltså in 40 kr per lokalföreningsmedlem på Nordrikes postgirokonto 34 42 82-9. Skicka även en adresslista över dessa som ni har betalt för till Nordrikes syssloman.

Det finns också möjlighet att vara enskild medlem i Nordrike om ni inte är med i någon lokalförening. Betala då in 40 kr per person till ovan nämnda konto och glöm inte att skriva namn och adress!

Med vänlig hälsning

Skattmästar-Hedvig som hoppas höra klirret i kassakistan snart!!

FRÅN EDER KRÖNIKÖR

I detta, mitt näst sista nummer som krönikör, vill jag påpeka några adressändringar. Dels har sysslomannen flyttat, dels har Liunga och Theleborg bytt ordförande.

Sen nånting allvarligare. I nuläget finns inga kandidater till vare sig ordförande- eller krönikörsämbetet. Detta är mycket allvarligt, eftersom båda dessa ämbeten **måste** finnas enligt stadgarna. Varken jag eller Gwen kan tänka oss att fortsätta, vilket kan komma att innebära att posterna är vakanta på riksdagen. Och utan ordförande fungerar inte föreningen. Ställ upp för din förening. Du binder dig inte för livet, bara för ett år.

Eder Nordkona

Jehane

Arinholms Ragnhildskollegium

Goddagens fränder i Nordrike!! Arinholm inbjuder till Ragnhildskollegium den 8-9 April.

För andra gången anordnas Ragnhildskollegiet här i Arinholm med föreläsningar på lördagen och söndagen och med ett mysigt knytkalas på lördagskvällen.

Föreläsningarna går som många vet till så att NI där ute i Nordrike som sitter och ruvar på en massa rolig och nyttig information tar och grabbar en penna och skriver eller tänker ut en bra föreläsning och hör av er till mig för att få den stora äran att föreläsa på vårt eminenta kollegium.

Om man mot förmodan inte vill föreläsa (vilket ju alla vill) kan man ju komma i alla fall och bara lyssna och äta gott. Lördagen serveras det frukost och lunch mellan föreläsningarna och dagen avslutas med ett knytkalas. På söndagen serveras det frukost och om det finns några föreläsningar kvar så kan man stoppa in dem där på morgonen.

Kvällens bankett går till så att ni som kommer, vilket alla gör!!!, tar med er en eller flera läckerheter, kall el. varm. Det enklaste är nog om ni som kommer utifrån tar något kallt då våra värmningsmöjligheter är något begränsade. Kostnad för hela kalaset går på en ringa summa av 80 riksdaler. Övernattning sker som vanligt i vår eminenta lokal (tag dock med er sovpryttlar).

Anmälan göres bäst och smidigast till mig Kåre Möller el. som de flesta känner mig: Edmund Noctiluca på tel. 070/3688811 el via mail luna@madmail.com.

Det gör man senast den 27 mars och pengarna sätter man in här: pg 731350-5 *Medeltidsföreningen Arinholm*.

Vidare utveckling i affären Gesualdo- Wiide

Återigen har ett brev fallit i mina händer. Eftersom det är min ohemula plikt att sprida nyheter i riket publiceras det här.

Jefane

Att överlämnas till Matteo Gesualdo i Atwedha.

Det är min plikt, å min släkts vägnar, att påminna Er om att 6 månader nu sedan länge gått sedan vårt samtal i Wisby. Således har den tidsfrist runnit ut som jag, på min faders vägnar, gav Er att förbättra Era omständigheter till en sådan grad, att min släkt skulle kunna godta Er som friare till min syster.

Min herre, det är nu tid att påminna er om att Er frist har löpt ut. Det kommer inte längre att ses med blida ögon på Er uppvaktnig. Det smärtar mig, naturligtvis, men av kärlek till min syster är det nu min plikt att välkomna andra, mer passande friare välkomna.

Ingen kan tvinga en ung kvinna att gifta sig mot sin vilja, och eftersom min syster nu länge levt i villfarelsen, och trott, att Ni skulle vara ett lämpligt parti, förstår Ni utan tvivel, att Er fortsatta närvaro skulle förvirra henne ytterligare – således förstår Ni säkert, att Ni i fortsättningen bör hålla Er på ett lämpligt avstånd.

Min herre. Det synes mig, att även Ni lider av villfarelser. Det har alltid varit vanligt att en trubadur tillbeder en förnäm dam. Men då tillbeder han alltid på avstånd, och han kan aldrig gifta sig med den tillbedda. Alltså har jag redan sträckt min välvilja längre än vad som passar sig att göra för Er.

Får jag, för att visa min välvilja för er person, påpeka, att det finns, om Ni önskar knyta band till denna delen av riket, ett antal unga kvinnor, som får anses vara mer passande för Er. Hilda på Klinten har, som bekant, 11 ogifta systrar, och som länsfru i Torsheim är jag villig att hjälpa Er att ordna ett passande giftermål, om Ni önskar det.

Gæcific Uffssdatter Wiide
Länsfru i Torsheim.

Öen medeltida riddarromanen

Del 4 av 4

Wolfram von Eschenbach,
Parzival

Wolfram von Eschenbach är en av den tyska medeltidslitteraturens verkligt stora gestalter, men vi vet väldigt lite om honom själv. Man vet varken var eller när han föddes men en vanlig gissning är att han levde mellan åren 1170 och 1220. Den enda biografiska uppgiften vi har om honom är från 1240 då diktaren Ulrich von Türrheim skrev att "Wolfram är död, men jag lever". Vi vet också att han var en riddare och herreman, han titulerades "her", men kom troligen från knappa ekonomiska förhållanden. I hans verk hittar vi ofta passager där han öndgör sig över de yngre sönernas situation och man har av detta dragit slutsatsen att han själv var en yngre son. Han skrev sina verk under markgreve Hermann von Thüringens beskydd vid dennes hov i borgen Wartburg i Eisennach.

Parzival är det tidigaste av hans verk och det skrevs under åren 1204 och 1205. Därutöver har han skrivit ett större epos; *Willehalm*, det kortare stycket *Titurel* och några kortare sånger och noveller. *Willehalm* bygger på delar av hjälteeposet *Guillem d'Orange*, *Titurel* är berättelsen om två av bipersonerna i *Parzival*, Parzivals moster Sigune och hennes älskade, Schiontulaner.

Historien som berättas i *Parzival* är delvis densamma som i Chretiéns *Conte du Graal*, men det finns också betydande skilligheter; händelserna i den tyska berättelsen kommer i en helt annan ordning, förhistorien om Parzivals föräldrar saknas, liksom naturligtvis slutet då *Conte du Graal* är ofullbordad. Wolfram själv betonar vid

flera tillfällen att han inte har tagit sin berättelse från "Christian" utan att han berättat den riktiga versionen som han fått från någon som hette Kyot. Skillnaderna mellan de två verken är så pass stora att mycket talar för att Chretiéns verk inte är förlagan till *Parzival*, även om Wolfram troligen var väl förtrogen med detta. Antingen skapar Wolfram sin egen berättelse från samma bashistoria eller så har han hört en annan version av någon, kanske av denne Kyot, som av Wolfram själv beskrivs som en kringvandrande sångare.

Parzival börjar alltså med en berättelse om Gahmuret, Parzivals far och dennes äventyr i hednalanden innan han träffar Parzivals mor Herzeloide. Hon är ensam arvtagerska till tre kungariken: Anschouwe, Wales och Norgalis och belägras av sin släkting Llewellyn som själv vill göra anspråk på rikena. Gahmuret besegrar Herzeloides fiender och vinner hennes hand i en tornering. Det faktum att han redan tidigare är gift med en svart kvinna från Afrika bortser de båda (i synnerhet hon) glatt från, då denna afrikanska drottning ju var hedning. Kort efter bröllopet känner Gahmuret hur långtan efter nya äventyr växer sig stark och han ger sig iväg för att hjälpa sin gamla vän kalifen i Bagdad. Herzeloide är då gravid och då hon nås av nyheterna om makens död är det bara tanken på barnet som håller henne uppe. Så snart Parzival fötts beger hon sig ut i skogen tillsammans med barnet och några tjänare. Där skall han uppfostras utan att någonsin få höra talas om riddare och ridderskap. På detta vis ska hon skydda sig från liknande sorger i fortsättningen. Parzival växer alltså upp helt

okunnig om världen, om andra människor och om Gud. När han första gången ser en riddare tror han att denne är Gud, eftersom hans mor nämnt att Gud är strålande, mäktig och vacker. Riddaren, som förundras över Parzivals skönhet, ty Parzival är den skönaste yngling som världen skådat, talar en stund med honom trots att han på sin okunnighet framstår som en byfåne och hinner på denna korta stund tända en längtan i Parzival att själv få bli riddare. Hans mor blir förstås förtvivalad, men inser att hon inte kan hindra honom från att ge sig iväg. Hon tänker emellertid att om hon klär honom i narrdräkt kommer detta i kombination med hans totala okunnighet om världen få människor att häna honom, vilket kanske kan få honom att vända tillbaka till mamma. Hon ger honom också några råd: Att undvika dunkla vadställen, att hälsa alla som han möter, att ta emot undervisning från en man med grått hår samt att om han kan vinna en kvinnas tillgivenhet kyssa henne och ta emot hennes ring. Dessa råd uppfattar han rent bokstavligt, vilket leder till senare problem. När hon så ser honom rida iväg dör hon av sorg. Parzival beger sig till kung Arthurs hov som vistas i den bretonska sagoskogen Briziljans, på vägen dit ser vi flera exempel på hur Parzival beter sig som en dummerjös, han vågar inte gå över ett grunt vadställe för att det ligger i skugga och när han ser en kvinna i en vacker pavil-

jong går han in i den, kysser den sovande kvinnan, Jeschute, mot hennes vilja och stjälar hennes brosch och ring. Han når snart kung Arthurs hov, där man hälsar honom vänligt och eftersom han är så vacker och välskapt är man säkra på att han måste vara av ädel börd. Kung Arthur har vid denna tid problem. Den röde riddaren, Ither konung av Kukumberland (troligen Cumberland) reser anspråk på Arthurs kungadöme och har gjort det genom att från Arthurs bord röva en kostbar bägare och därtill spilla vin i knät på Guinevere. Parzival ber om att få rida ut mot Ither och får så småningom motvilligt kungens tillåtelse. I den kamp som sedan följer dödar Parzival Ither med sitt jaktspjut. Han sänder bägaren tillbaka till kung Arthur, tar den röde riddarens rustning och häst och ger sig ut på äventyr. Eftersom Parzival är den bäste av alla riddare har han förmågor som inte andra har och nu rider han på ett dygn längre än andra

9

när på den dubbla tiden och kommer till konung Gurnemanz rike. Konungen sitter vid ett träd när Parzival kommer förbi och han hälsar på honom som hans mor har lärt och säger att eftersom kungen är gråhårig ska han gärna lyssna och lära av vad han har att säga. Hos Gurnemanz undervisas Parzival om världen, ridderskap och hövishet samt får träning i stridskonst. Han får även mer passande kläder. Gurnemanz får honom att sluta upp med att tala om sin mamma hela tiden och ställa frågor om allt han ser, eftersom det får honom att verka dum och barnslig. En lovvärd insats som dock får ödesdigra följder då Parzival fortfarande har en tendens att göra som han blir tillsagd utan att låta sunda förnuftet få ett ord med i laget.

Efter detta beger sig Parzival till riket Brobarz där den arma drottning Condwiramurs och hennes lidande befolkning försöker värja sig mot kung Clamidé som belägrar dem. Parzival besegrar flera av Clamidés män och till sist honom själv och kan så själv gifta sig med drottning Condwiramurs. Det tar dock en tid innan äktenskapet fullbordas, då de båda kontrahenterna är så övermåttan oskyldiga att det tar dem tre dagar att lista ut hur man gör.

Precis som hos fadern kan inte äktenskapet dämpa hans längtan efter äventyr och dessutom tycker Parzival att han borde ta reda på hur det är med hans mor, han vet ju inte att hon är död. Parzival ger sig alltså väg och kommer efter ett tag till en ödemark där inga hus finns. Det börjar bli kväll och han undrar var han ska tillbringa natten då ser han i en sjö en liten båt med två män i. En av dem är mycket välklädd, med påfågelsfjädrar i sin hatt. Parzival tilltalar dem och frågar efter natthärbärge. Han får då vet att det i denna ödemark endast finns en borg, men att de

säkert ska ta emot honom väl om han hälsar från fiskaren. Väl framme i borgen som heter Munsalvaesche mottas han övermåttan vänligt och presenteras så för borgherren, som visar sig vara samma person som fiskaren. Borgens herre, kung Anfortas tar emot Parzival liggande eftersom han är svårt sårad. När det är dags för kvällsmålet bärs en stor ädelsten in, det är den heliga Graal från vilken alla sorters underbara maträtter kommer, därtill, men det avslöjas först senare, lämnar också Gud meddelanden via den i form av skrift som plötslig uppenbarar sig på dess yta. Banketten är storslagen och Parzival blir mycket väl behandlad av sin värd, som även ger Parzival sitt svärd, med motiveringen att han ju inte längre har användning för det. Parzival brinner av lust att fråga vad som fattas kungen, men Gurnemanz har ju lärt honom att inte hålla på och fråga så mycket, så han väntar på att någon ska säga något utan att han frågat. Nästa morgon när Parzival vaknar syns inte en människa till och han blir till slut tvungen att klä på sig själv och ge sig iväg utan att ta adjö. När han ridit en stund, följande spår av borgfolkets hästar, får han syn på en kvinna som sitter på marken och i sin famn håller en död riddare. Det är hans moster Sigune och hennes älskade Schiontulanter. Eftersom Parzival inte vet något om sin härkomst vet han inte vem hon är, men hon känner igen honom och berättar för honom om hans släkt. När han berättar var han tillbringat natten vet hon inte till sig av lycka, för om han varit i Graalborgen måste han väl ändå ha ställt Frågan. Då Parzival svarar att han inte frågat något övergår hon istället till att förbanna honom och hans hårda hjärta som inte rördes till medlidande då han såg den sjuke konungen och frågade vad som fattades

allt som behövdes för att hela kung Anfortas från de skador han ådragit sig från en hednisk lans. Parzival svär då att göra allt för att ställa det hela till rätta igen, problemet är att Graalborgen bara kan finnas av den som inte söker den.

Precis som när det gäller Lancelots färd i kärnan förföljer nu Parzivals tillkortakommande honom vart han än färdas. Han färdas omkring i ödemarken och blir allt mer förtvivlad tills han en dag möter eremiten Trevrizent. Hos eremiten kan Parzival äntligen förstå vad han gjort för fel i sina relationer med människor och med Gud och sedan han sonat dessa kan han åter finna Graalborgen, ställa frågan och hela Anfortas. Vägen dit är lång och bjuder på många äventyr, och dessutom finns det i boken med en hel del om Gawan och hans äventyr, men till slut kan Parzival inta den plats som är hans genom arv, som härskare över Graalborgen, och hans hustru och deras tvillingsooner, om vilkas existens han ingenting visste, kan återförenas med honom. Den ene av sönerna Kardeiz, ärvde de tre kungariken och Lohengrin, den andre skulle så småningom bli härskare över Graalborgen efter fadern. Boken avslutas med berättelsen om Lohengrin, svanriddaren och Elsa av Brabant.

Parzival har precis kommit i svensk översättning och för de som inte läser medeltidshögtyska rekommenderar jag den. Den heter kort sagt *Parzival* och har översatts av Gottfried Grunewald. Den har getts ut på Brutus Östlings Bokförlag 1999 och har ISBN-nummer 91-7139-418-4. Dessutom kom det 1997 en mycket bra bok om Parzival, Wolfram von Eschenbach och det samhälle han skildrar ur ett strukturalistiskt, sociologiskt perspektiv: *Konsten att bli människa; individ och myt*

i *medeltidens riddarvärld* av sociologen Eva Kärfve, Lund. Även denna bok gavs ut av Brutus Östlings Bokförlag och har ISBN-nummer 91-7139-343-9.

SIR THOMAS MALORY, *Le morte darthur*

Precis som när det gäller Chretien de Troyes och Wolfram von Eschenbach är det vi vet om Thomas Malory mycket mindre än det vi inte vet. Det finns fler än en Thomas Malory under 1400-talet som skulle kunna vara författaren. Faktum är att hela detta århundrade har det förts en livlig debatt om vilken Thomas Malory som är den rätta och nya kandidater har hela tiden dykt upp, men trots allt arbete som lagts ner och alla böcker som skrivits kan vi egentligen bara säga att han var riddare, att han satt i fångenskap en tid och han avslutade *Le Morte Darthur* 1470.

Le Morte Darthur är en samlingsvolym. Malory har utifrån flera källor ställt samman en slags samlad berättelse om riddarna kring det runda bordet. Här hittar vi samma berättelse som i *le chevalier de la charette*, men i en något annorlunda version och många andra berättelser som också finns behandlade på annat håll. Han hänvisar flera gånger till "the frensshe booke" och betonar (i enlighet med tidens ideal) att han bara berättar historien som han läst/hört den hos andra sanningsenliga författare/sagesmän. *Le Morte* är indelad i olika böcker och deras inbördes kronologi är allt annat än klar, vilket kan förvirra den moderna läsaren (det förvirrade mig), men författaren behandlar de olika böckerna som fristående delar och man får försöka skapa sig någon slags ordningsföljd själv. Det underlättar om man är någorlunda förtrogen med Arthurlegenden innan man läser boken. Någon slag kronologi finns dock och boken leder

Nordrikes kalenderium

- 7 april: Manusstopp för Nordkronan
17 mars: Sista datum för inlämnande av riksdagsmotioner
24-26 mars: Theleborgs vikingafest.
8-9 april: Arinholms Ragnhildskollegium. Se annons!
14-16 april: Riksdag i Liunga.
1-9 juli: Två hundare.

.....

Har du fler tips? Hör av dig till Krönikören!

Hittar du något som är fel i tidningen, t ex namn/adress, datum i kalendariet el dyl?
Hör gärna av dig så ändrar jag på det!

Jehane, krönikör

.....

oss från Arthurs avlande på Tintagel till hans död i kriget mot systersonen och sonen Mordred och hur han till sist fick sin vila på Avalons heliga ö.

Sak man bara läsa en medeltida skildring av Arthur och hans Runda bord är det utan tvekan denna, man ska välja. Den innehåller flest berättelser och dess betydelse för senare litteratur kan inte över-skattas, men jag tycker att man nog bör titta även på de äldre berättelserna och på 1100-talets romans courtois.

Malorys Morte Darthur finns i många olika utgåvor, från översatta till modern engelska över normaliserad medeltidsengelska till "the real thing" och här kan jag bara rekommendera att gå direkt till källan, Morte Darthur skrevs så pass sent att språket är förstäligt för den som kan

modern engelska. Morte Darthur tillhör de böcker som trycktes tidigt, s k "inkunabler", böcker tryckta före 1500, och särskilt roligt är att den första tryckta utgåvan finns utgiven praktiskt taget oförändrad, illustrationerna är från en senare upplaga, från 1500-talet och vissa mindre ändringar har gjorts. Dessutom är den praktiskt indelad i två delar, själva berättelsen i en bok och noter, ordlista och kommentarer i en egen del, vilket gör det lätt att slå upp saker samtidigt som man läser. Den heter *Caxtons Malory, Le Morte Darthur*, är utgiven på University of California Press 1983 (London) och har ISBN-nummer 0-520-03825-8.

Afeidis